

Kontaktpersoner
Exploateringskontoret
Britta Eliasson
Telefon: 08-508 264 61**Till**
Exploateringsnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden**Stadsbyggnadskontoret**
Ulrika Egerö
Telefon: 08-508 26 799**Miljöförvaltningen**
Anna Edström
Telefon: 08-508 28 760

Årstaskogen - Årsta holmar naturreservat, samråd om utvidgning

Förslag till beslut

Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar var och en för sig att uppdra åt exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen att skicka förslag till utvidgning av Årstaskogen - Årsta holmar naturreservat på samråd till länsstyrelsen samt berörda nämnder och sakägare.

Johan Castvall
FörvaltningschefAnette Scheibe Lorentzi
FörvaltningschefAnna Hadenius
Förvaltningschef

Sammanfattning

I budgeten för 2019 gav kommunfullmäktige exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda en utvidgning av naturreservatet i Årstaskogen. I uppdraget skulle beaktas att bostadsbyggnadsmål och planerad viktig infrastruktur kan genomföras.

Kontoren föreslår att gränserna för reservatet läggs i enlighet med förslaget från 2014, med tillägg av de utvidgningar som gjordes 2018, se karta i Bilaga 1. Det innebär att fyra områden med höga naturvärden och av strategisk vikt för att bibehålla Årstaskogens

funktion som kärnområde tas med i reservatet. Områdena är också uppskattade rekreativsområden.

Kontoren bedömer att bostadsbyggnadsmålen kan nå och den planerade viktiga infrastrukturen byggas ut även om gränsen ändras i enlighet med förslaget från 2014 och med utvidgningarna från 2018.

Kontoren föreslår att förslaget samråds med länsstyrelsen, eventuella rättighetsinnehavare inom de tillkommande områdena samt med berörda nämnder.

Utlåtande

Bakgrund

Årstaskogen – Årsta holmar naturreservat inrättades av kommunfullmäktige 2018. Processen att bilda reservatet hade inletts 2014 med samråd med bland annat allmänheten och föreningar om ett förslag till naturreservatsbeslut. 2017 genomfördes en enkät om Årstaskogen som skickades ut till 17 390 hushåll i närheten av skogen. Till inrättandebeslutet 2018 ändrades reservatets gräns i förslaget så att vissa ytor tillkom och andra ytor undantogs jämfört med förslaget från 2014.

I budgeten för 2019 gav kommunfullmäktige exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att utreda en utvidgning av naturreservatet i Årstaskogen. I uppdraget skulle beaktas att bostadsbyggnads mål och planerad viktig infrastruktur kan genomföras. Exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen påbörjade då en naturmiljöutredning som blev färdig i oktober 2020.

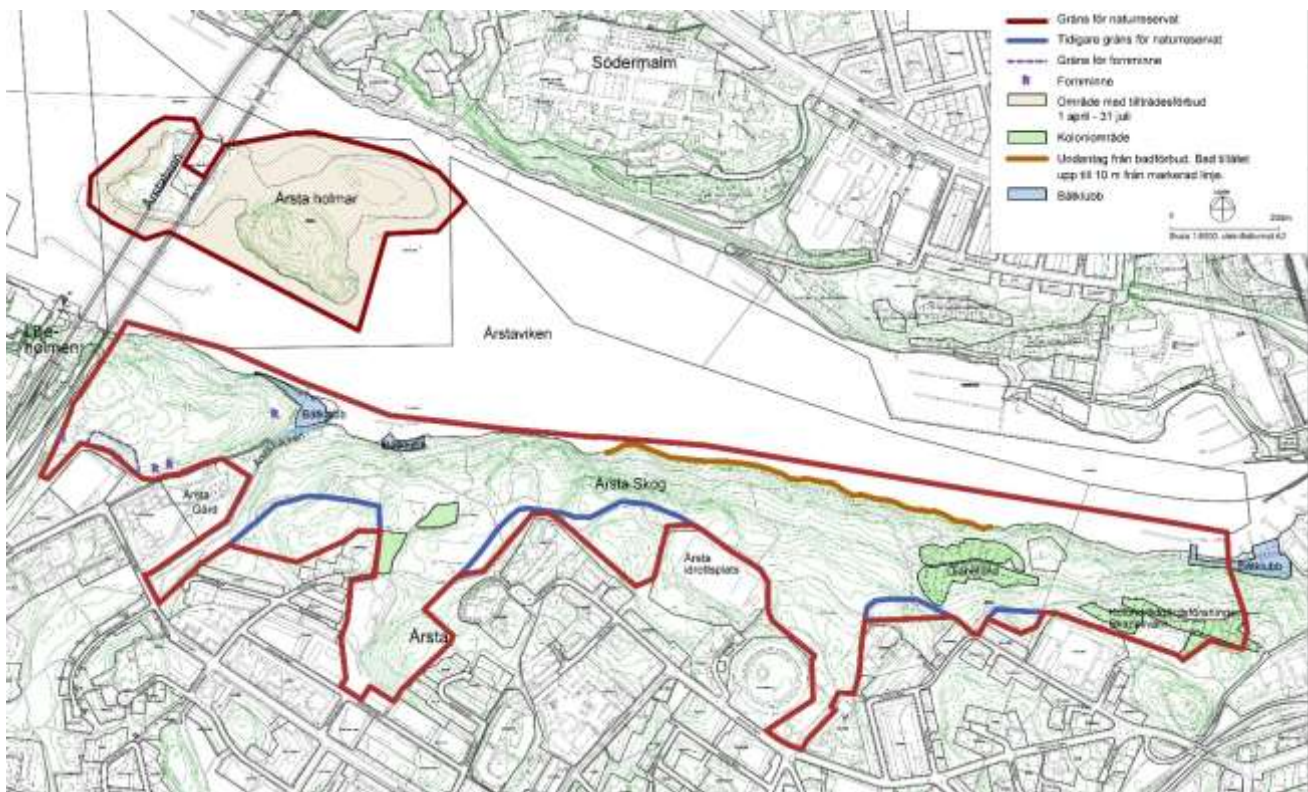
I budgeten för 2020 och budgeten för 2021 gav kommunfullmäktige samma nämnder i uppdrag att fortsätta utredningarna för att utvidga naturreservatet i Årstaskogen för att även innefatta 2014 års gräns. Även i detta uppdrag skulle beaktas att bostadsbyggnads mål och planerad viktig infrastruktur kan genomföras.

Kontorens förslag till nytt beslut om naturreservatet

Kontoren föreslår att gränserna för reservatet läggs i enlighet med förslaget från 2014 samt med de utvidgningar jämfört med förslaget från 2014 som gjordes 2018. Det innebär att fyra områden med

höga naturvärden och av strategisk vikt för att bibehålla Årstaskogens funktion som kärnområde tas med i reservatet. Områdena är också uppskattade rekreationsområden.

Kontoren bedömer att bostadsbyggnadsmålen kan nås och att den planerade viktiga infrastrukturen, som avloppstunneln till Henriksdals reningsverk, kan byggas ut även om gränsen ändras enligt detta. Bostadsmålen nås genom de möjligheter till bostadsbyggande som finns vid Årstaberg, på Årstafältet och i Söderstaden. Dessutom finns vissa möjligheter till kompletteringar av bebyggelsen inne i Årsta.

Karta 1: Förslag till ny gräns (röd linje) jämfört med nuvarande gräns (blå linje)

En naturmiljöutredning för Årsta har tagits fram, Naturmiljöutredning för Norra Årsta. Den visar att alla de ytor som ingick i reservatsförslaget 2014 men som inte ingår i det nuvarande reservatet har högt värde – klass 2 på en fyrgradig skala enligt den nationella standarden för naturvärdesinventeringar. Se nedanstående karta 2 med naturvärdesklasser.

Karta 2: Utsnitt ur karta med bedömning av naturvärden i Årsta. Endast ytor utanför befintligt naturreservat har ingått i inventering och bedömning.

De ytor som ingick i reservatsförslaget 2014, tillsammans med ytterligare några områden, bedöms utgöra de mest strategiska för att bibehålla Årstaskogens ekologiska funktion som kärnområde. Ytorna är också viktiga för att upprätthålla kommunalt betydelsefulla ekologiska spridningssamband. Dessa ytor framgår av karta 3.

Karta 3: Områden som bedöms vara av strategisk vikt för att bibehålla Årstaskogens funktion som kärnområde och för att behålla de ekologiska sambanden till och från området över tid. Scenario 1 är planer som var antagna eller pågående 2019. Scenario 2 är eventuellt möjliga framtida planer på längre sikt så som det bedömdes 2019, eller då aktuella markanvisningsökningar.

Kontoren anser att de ytor som inventeringen har identifierat, men som ligger utanför 2014 års gräns, inte bör ingå i reservatet. Kontoren menar att de ekologiska funktionerna kopplade till dessa ytor istället kan hanteras och säkerställas i fortsatt planering genom mer noggranna studier. Resultatet av sådana studier får sedan ligga till grund för avvägningar mot framtida behov av nya bostäder och service i Årsta.

I område 1 i karta 3 finns bland annat skogsområden av barr- och ädellövskaraktär som bedöms strategiskt viktiga för att stärka ädellövsnätverket i den västra delen av reservatet. Den största delen av dessa skogsmiljöer ingår inom det som läggs till om reservatet utvidgas till 2014 års gräns.

Område 2 utgörs av ett skogsområde väster och söder om Årsta IP. Området har både äldre barrträd och ädellövträd som stärker de ekologiska nätverken inom Årstaskogen. Delarna väster om idrottsplatsen ingår i 2014 års förslag till naturreservat.

Område 3 består både av naturmiljöer i direkt anslutning till naturreservatet och mindre grönytor i bebyggelsen som utgör delar av barrskogssambandet mot Hemskogen i Enskede och vidare söderut. Några mindre delar ingår i 2014-års förslag till gräns.

Område 4 har både höga natur- och rekreationsvärden och är av strategisk betydelse för stadens gröna infrastruktur mot Hammarby-skogen och Nackareservatet. Området ingår i programarbetet för Gullmarsplan där dessa värden kommer att hanteras. I start-PM för arbetet framgår att ett av syftena med programmet är att stärka de ekologiska spridningssambanden mellan Årstaskogen och Hammarbyskogen.

Kontoren föreslår också en ändring i beslutsdokumentet under rubriken Naturvårdsförvaltning och tillsyn. Ändringen innebär att Stockholms stad anges som reservatsförvaltare enligt förordningen om områdesskydd. Ansvarsfördelningen inom staden utgår sedan från nämndernas reglementen och andra överenskommelser om förvaltningsansvar. Den nuvarande formuleringen anger att stadsdelsnämnderna har allt förvaltningsansvar inom reservatet. Det har skapat förvirring då ansvaret för vissa förvaltningsfrågor hanteras av någon annan nämnd i övriga staden. Ett exempel är bortforsling av illegala båtar i vattenområden, som exploateringskontoret ansvarar för i hela staden.

Dessutom föreslås några redaktionella ändringar om reservatsbeslutets förenlighet med mål, planer, program, m.m. Bland annat att en hänvisning till det nationella miljö kvalitetsmålet God byggd miljö och till styrdokumentet Grönare Stockholm läggs in,

dels att hänvisningen till översiktsplanen och miljöprogrammet uppdateras till de senaste.

Det nya beslutet innebär också att skötselplanen kompletteras med de tillkommande områdena samt uppdateras med nya uppgifter som har tillkommit sedan 2018, t.ex. avseende plats för ny hundrastgård, inventeringar av vattenmiljöer, förtydligande angående cykling samt tillträdesförbudet på del av Årsta holmar under del av året.

Samråd och fortsatt process

Innan ett naturreservat utvidgas ska enligt miljöbalken samråd ske med eventuella rättighetsinnehavare inom de tillkommande områdena samt med länsstyrelsen. I enlighet med beredningskravet i kommunallagen bör även Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, kulturnämnden och idrottsnämnden få yttra sig. En sådan process kan ske under sommaren 2021. Därefter, under hösten 2021, kan förslaget läggas fram till nämnderna för godkännande och överlämnas till kommunfullmäktige för beslut om utvidgning av reservatet.

Kontorens förslag till beslut

Kontoren föreslår att nämnderna uppdrar åt kontoren att skicka förslag till utvidgning av Årstaskogen - Årsta holmar naturreservat på samråd till länsstyrelsen samt berörda nämnder och sakägare i enlighet med utlåtandet.

SLUT

Bilagor

- Bilaga 1 Förslag till ny gräns för Årstaskogen -Årsta holmar naturreservat
- Bilaga 2 Förslag till reviderat beslut
- Bilaga 3 Förslag till reviderad skötselplan
- Bilaga 4 Ekonomisk kalkyl
- Bilaga 5 Naturmiljöutredning